(3

ଶ୍ରୀମଦ୍-ଆଦ୍ୟ-ଶଙ୍କର-ଭଗବତ୍ପାଦ-ପରମ୍ପରୀଗତ-ମୂଲାମ୍ନାଯ-ସର୍ବଜ୍ଞ-ପୀଠମ୍ ଶ୍ରୀ-କାଞ୍ଚୀ-କାମକୋଟି-ପୀଠମ୍ ଜଗଦ୍ଯୁରୁ-ଶ୍ରୀ-ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ-ସ୍ୱାମି-ଶ୍ରୀମଠ-ସଂସ୍ଥାନମ୍

ସର୍ବଜ୍ଞାମ୍-ସ୍ମରଣମ୍

Introduction to the Acharya

Shri Shankara Bhagavatpada established many Acharya Peeta-s in Bharata and in the end He established the Acharya Peetam called Moolamnaya at Kanchipuram as His moola sthanam. This is the kshetra where Devi Kamakshi known as Kamakoti resides eternally. As per the sayings "kalviyil karaiyilā kānchi" (Ta. "Kanchi of limitless learning") and "nagareshu kānchī", this shone as a great city and abode of all vidya-s. This is why the Acharya Peetam established by Him in this place is the Jagadguru Shankaracharya Shrimatam Samsthanam known as the Shri Kanchi Kamakoti Moolamnaya Sarvajna Peetam.

Of His shishya-s, Shri Bhagavatpada ordained Shri Sureshvara – who was senior in age, had performed many yajna-s, and was experienced in administration of wordly activities – as the supervisor of all Peetam-s and to guide the individual Peetadhipati-s of younger age in administrative matters. He especially instructed Shri Sureshvara to take care of Shri Sarvajnatma who

ହର ହର ଶଙ୍କର ଜଯ ଜଯ ଶଙ୍କର

was the youngest of all and appointed as the uttaradhikari of His Moolamnaya Peetam.

It is appropriate that Shri Sarvajnatma was named thus as Shri Bhagavatpada had taken Him as shishya when He ascended the Sarvajna Peetam at Kanchipuram. Let us do anusandhana of the verses of pramana texts regarding the charitra of this Shri Sarvajnatmendra Sarasvati Shricharana, and some parts of texts composed by Him, and be the object of Guru Anugraha!

| ଶ୍ରୀ-ଶଙ୍କର-ଚରିତ୍ର-ପ୍ରମାଣ-ଗ୍ରନ୍ଥେଷ୍ଠ |

ସର୍ବଜ୍ଞ-ପୀଠମାରୋଢୁମୁତ୍ସେହେ ଦେଶିକୋତ୍ତମିଃ । ତତୋ ଶେରୀରିଣୀ ବାଣୀ ନଭୋମାର୍ଗାଦ୍ ବ୍ୟତ୍ବ୍ୱୟତ । ଭୋ ଯତିନ୍ ଭବତା ସର୍ବ-ବିଦ୍ୟାସ୍ୱପି ବିଶେଷତଃ । କୃତ୍ୱା ପ୍ରସଙ୍ଗଂ ବିଦ୍ୱପ୍ବିଃ ଜିତ୍ୱା ତାନଖିଲାନପି । ସର୍ବଜ୍ଞ-ପୀଠମାରୋଢୁମୁଚିତଂ ନନୁ ଭୂତଲେ ।

୍ଦି ଚିଦ୍ପିଲାସୀଯ-ଶଙ୍କର-ବିଜଯଃ

ଉପଯାସୁ ବୁଧେଷୁ ସର୍ବ-ଦିଗ୍ୟୁଃ ପ୍ରଦିଶନ୍ନାଶୁ ପରାଭବଂ ଯ ଏଭ୍ୟଃ । ବିଧୃତାଖିଲ-ବିତ୍-ପଦଶ୍ଚ କାଞ୍ୟାମ୍ ଅ-ଧୃତାର୍ତିଃ ସ ଦିଶେତ୍ ଶ୍ରିଯଂ ଚ କାଂ-ଚିତ୍ ॥ ଶୀ-ସଦାଶିବ-ବହେନ୍ଦ-ବିରଚିତା ଜ

୍ ଶ୍ରୀ-ସଦାଶିବ-ବ୍ରହ୍ମେନ୍ଦ୍ର-ବିରଚିତା ଜଗଦ୍ଗୁରୁ-ରତ୍ନ-ମାଲା

ତାମ୍ରପର୍ଣୀ-ସରିତ୍-ତୀର-ବାସିନୋ ବିବୁଧାସ୍ତଦା । ଷତ୍-ଦର୍ଶିନୀ-ସୁଧା-ବାର୍ଧ୍-ପାରଦୃଶ୍ୱ-ଗୁଣୋନ୍ନତାଃ ॥ ଆଗତ୍ୟ ତଂ ଦେଶିକେନ୍ଦ୍ରଂ ପ୍ରଣିପତ୍ୟେଦମୂଚିରେ । ଭିଦା ସତ୍ୟମିବାଭାତି ତ୍ୱଯା ତ୍ୱେକ୍ୟଂ ନିଗଦ୍ୟତେ ॥ ... ଇତି ବୁବସ୍ତୁ ବିଦ୍ୱସ୍ତୁ ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ-ଦେଶିକଃ ॥ ... ଶୁତି-ସ୍ମୃତି-ପୁରାଣୋକ୍ତୈଃ ବଚନୈରିତି ଦେଶିକଃ । ଭଦ-ବାଦ-ରତାନ୍ ବିପ୍ରାନାଧାଯାତ୍ୱୈତ-ପାରଗାନ୍ ॥

ତତ୍ସେତୋ ବିପଶ୍ଚିଦ୍ଧିଃ ପ୍ରଣତଶ୍ଚାତିଭକ୍ତିତଃ । ୁ ଚିଦ୍ଧିଲାସୀଯ-ଶଙ୍କର-ବିଜଯଃ

ଶ୍ରୀମଚ୍ଛଙ୍କର-ଦେଶିକେନ୍ଦ୍ର-ଭଣିତୈର୍ଭଗ୍ନେ ଚ ଭୁଗ୍ନାନନେ ତାତେ ବର୍ଧନ-ନାମ୍ନି ସାର୍ଧମନୁଗୈଃ ଶ୍ରୀ-ତାମ୍ରପର୍ଣୀ-ଚରୈଃ । ସର୍ବଜ୍ଞାସନମାରୁରୁକ୍ଷତି ଗୁରୌ ଧୀରଂ ନିବର୍ତ୍ୟ ଶ୍ରୁତୌ ଡିମଃ କୋଃପି ତମୂନ-ସପ୍ତମ-ସମୋ ବାଦୈରରୌତ୍ସୀତ୍ ତ୍ୟୁହମ୍ ॥

୍ଦି ବୃହଚ୍ଚଙ୍କର-ବିଜଯଃ

ତୁର୍ଯ୍ୱେନ୍ୟଥ ଶଙ୍କରୋଦିତ-ସମାଧାନେ ପ୍ରଶାନ୍ତେ ଶିଶୌ ତାତାଦେର୍ଧୁରି ସଂଯିଯଂସତି ଚ ତଂ ଦୃଷ୍ଟାଃତିହୃଷ୍ଟାନ୍ତରଃ । ଆ ଷଷ୍ଠାଦପ ଏବ ଭୁଙ୍କ୍ତ ଇତରନ୍ନାଖ୍ୟାତି ପୃଷ୍ଟୋଃପ୍ୟସା ବୋମିତ୍ୟେବ ଗଦତ୍ୟଜସ୍ରମିତି ତଦ୍-ବୃତ୍ତଂ ଚ ତାତାଦବୈତ୍ ॥

୍ଦ ବୃହଚ୍ଚଙ୍କର-ବିଜଯଃ

ଜ୍ଞାତ୍ୱୈନଂ ସଦୃଶାଧିକାରିଣମଧାତ୍ ତଂ ବ୍ରହ୍ମଦେଶୋଦ୍ଭବଂ ପ୍ରାପ୍ତାନୁଜ୍ଞମପି ସ୍ୱତୋ ଜନଯିତୁର୍ବାଗ୍ମୀ ସ ବାଚଂ-ଯମମ୍ । ଆଖ୍ୟାମପ୍ୟକରୋତ୍ ସ ତସ୍ୟ ଚ ମହାଦେବାଭିଧସ୍ୟାଗ୍ରତଃ ସର୍ବଜ୍ଞାଭିଧ-ଶଙ୍କରାର୍ଯ ଇତି ଯଂ ସ୍ୱସ୍ୟାଥ ପୀଠେ ନ୍ୟଧାତ୍ ॥

୍ଦ ବୃହଚ୍ଚଙ୍କର-ବିଜଯଃ

ଅଥ ନିଶ୍ଚିତ୍ୟ ମନସା ଶ୍ରୀମାନ୍ ଶଙ୍କର-ଦେଶିକଃ । ମଠେ ଶ୍ରୀ-ଶାରଦାଭିଖ୍ୟେ ସର୍ବ-ଜ୍ଞଂ ନିଦଧନ୍ମୁନିମ୍ ॥ ସୁରେଶ୍ୱରଂ ବୃତ୍ତି-କୃତମନ୍ତିକ-ସ୍ଥଂ ସଦାଧ୍ୟଦରାତ୍ । ସମଂ ସଂସ୍ଥାପ୍ୟ ତସ୍ମୈ ସ୍ୱଂ ବକ୍ତୁଂ ଭାଷ୍ୟଂ ସମନ୍ୱଶାତ୍ ॥

୍ଦ କେରଲୀଯ-ଶଙ୍କର-ବିଜଯଃ

ତତ୍ସ୍ତତୋ ବିପଶ୍ଚିପ୍ଦିଃ ପ୍ରଣତଶ୍ଚାତିଭକ୍ତିତଃ । ଗୀତ-ବାଦିତ୍ର-ନିର୍ଘୋଷୈଃ ଜଯ-ବାଦ-ସମୁଜ୍ପଲୈଃ ॥ ଆରୁରୋହାଥ ସର୍ବଜ୍ଞ-ପୀଠଂ ଦେଶିକ-ପୁଙ୍ଗବଃ । ପୁଷ୍ପ-ବୃଷ୍ଟିଃ ପପାତାଥ ବକୁର୍ବାତାଃ ସୁ-ଗନ୍ଧଯଃ ॥ ୍ଦ ବୃହଚ୍ଚଙ୍କର-ବିଜଯଃ

କଲ୍ୟବ୍ଦୈଶ୍ଟ ଶରେକ୍ଷଣାଧ୍ୱ-ନଯନୈଃ (୨୬୨୫) ସତ୍-କାମକୋଟି-ପ୍ରଥେ ପୀଠେ ନ୍ୟସ୍ୟ ସୁରେଶ୍ୱରଂ ସମବିତ୍ୟୁ ସର୍ବଜ୍ଞ-ସଂଙ୍ଗଂ ମୁନିମ୍ । କାମାକ୍ଷ୍ୟାଃ ସବିଧେ ସ ଜାତୁ ନିବିଶନ୍ନୁନ୍କୁକ୍ତ-ଲୋକ-ସ୍ପୃହୋ ଦେହଂ ସ୍ୱଂ ବ୍ୟପହାଯ ଦେହ୍ୟସୁଗମଂ ଧାମ ପ୍ରପେଦେ ପରମ୍ ॥ ୁ ପ୍ରାଚୀନ-ଶଙ୍କର-ବିଜଯଃ

| ଶ୍ରୀ-କାମକୋଟି-ପୀଠ-ପରମ୍ପରା-ବିଷଯକେଷୁ ପ୍ରମାଣ-ଗ୍ରନ୍ଲେଷୁ ||

ପୁଣ୍ୟ-ଶ୍ଲୋକ-ମଞ୍ଜରୀ

ତାମ୍ରା-ରୋଧସି ବର୍ଧନାତ୍ ସମୁଦିତଃ ସନ୍ନ୍ୟାସିତଃ ସପ୍ତମାତ୍ ପ୍ରାଗେବାମ୍-ବିବାଦ-ହୃଷ୍ଟ-ମନସା ଶ୍ରୀ-ଶଙ୍କରେଶୈବ ଯଃ । ତତ୍-ପୀଠେ ସ-ସୁରେଶ୍ୱରଂ ସମନଯଦ୍ ବର୍ଷାଂଶ୍ଟ ଯଃ ସପ୍ତତିଂ ଚତ୍ୱାରିଂଶତମାସ୍ତ ସ-ଦ୍ୱଯମସାବବାନ୍ ସ୍ୱଯଂ ତନ୍ମଠେ ॥ ୮ ॥ ଆଚାର୍ଯ-ପ୍ରିଯ-ପଦ୍ମପାଦ-ଚରଣାମ୍ୟୋଜ-ଦ୍ୱଯୀ-ସେବନାଦ୍ ଉଢ-ଦ୍ୱାରବତୀ-ମଠାଯ ମୁନଯେ ବ୍ରହ୍ମସ୍ୱରୂପାତ୍ମନେ । ଶ୍ରଦ୍ଧା-ରାଦ୍ଧ-ପଦାଯ ତତ୍ତ୍ୱମତୁଲଂ ଚିନ୍ନୁଦ୍ରଯା ନିର୍ଦିଶନ୍ନ ଏବୈକ୍ୟଂ ସମଗାନ୍ନିଜେନ ମହସା ସର୍ବଜ୍ଞ-ସଂଜ୍ଞୋ ମୁନିଃ ॥ ୯ ॥ କଲ୍ୟବ୍ଦୈଃ ସ ହଯାଗ୍ନି-ଲୋକ-ନଯନୈଃ (୨୭୩୭) ବର୍ଷେ ନଲେ ମାଧବେ ଲିଲ୍ୟେ କୃଷ୍ଣ-ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀମନୁ ମହସ୍ୟାମ୍ନାଯ-ଶୈଲାନ୍ତିକେ । ଗ୍ରନ୍ଧୈର୍ଯତ୍-କଲିତୈର୍ନ୍ୟଦର୍ଶି ବିଶଦଂ ସଙ୍କେକ୍ଷପ-ଶାରୀରକ-ପ୍ରଖ୍ୟେରଦ୍ୱଯ-ସୂତ୍ର-ଭାଷ୍ୟ-ଗହନ-ଚ୍ଛନ୍ନଃ ପଦାର୍ଥୋଚ୍ଚଯଃ ॥ ୧୦ ॥

ଜଗଦ୍ମୁରୁ-ରତ୍ନ-ମାଲା

ସଲିଲାଶନ ଏବ ଯଃ ସ-ଲୀଲଂ ବିଲଯଂ ପ୍ରାପିପଦାର୍ହତାନ୍ ସୁ-ଶୀଲଃ । ସୁମ-ହାର-ଫଣୀନ୍ଦ୍ରଯୋଃ ସ-ଦୃଷ୍ଟିଃ ସହି ସର୍ବଜ୍ଞ-ଗୁରୁହ୍ରିଯାତ୍ କୁ-ଦୃଷ୍ଟିମ୍ ॥ ୩୮ ॥

ଜଗଦ୍ଗୁରୁ-ପରମ୍ପରା-ସ୍ତକଃ

ଅପୋଃଣ୍ନନ୍ନେକ ଜୈନାନ୍ ଯ ଆ-ପ୍ରାଗ୍ନ୍ୟୋତିଷମାଚ୍ଛିନତ୍ । ଶିଶୁମାଚାର୍ଯ-ବାଗ୍-ବେଣୀ-ରଯ-ରୋଧି-ମହୋବଲମ୍ ॥ ୯ ॥ ସଙ୍କେଷପ-ଶାରୀର-ମୁଖ-ପ୍ରବନ୍ଧ-ବିବୃତାଦ୍ୱଯମ୍ । ବ୍ରହ୍ମସ୍ୱରୂପାର୍ଯ-ଭାଷ୍ୟ-ଶାନ୍ତ୍ୟାଚାର୍ଯକ-ପଣ୍ଡିତମ୍ ॥ ୧୦ ॥ ସର୍ବଜ୍ଞ-ଚନ୍ଦ୍ର-ନାମ୍ନା ଚ ସର୍ବତୋ ଭୁବି ବିଶ୍ରୁତମ୍ । ସର୍ବଜ୍ଞ-ସଦ୍-ଗୁରୁଂ ବନ୍ଦେ ସର୍ବଜ୍ଞମିକ ଭୂ-ଗତମ୍ ॥ ୧୧ ॥

| ଶ୍ରୀ-ସର୍ବଜ୍ଞାତ୍ୟ-ବାଗମୃତମ୍ - ସଙ୍କେକ୍ଷପ-ଶାରୀରକମ୍ | ଗ୍ରନ୍ଥାରମ୍ଭେ ପ୍ରଥମେଧ୍ୟାଯେ

ଅନୃତ-ଜତ-ବିରୋଧି ରୂପମନ୍ତ-ତ୍ରଯ-ମଲ-ବନ୍ଧନ-ଦୁଃଖତା-ବିରୁଦ୍ଧମ୍ । ଅତିନିକଟମବିକ୍ରିଯଂ ମୁରାରେଃ ପରମ-ପଦଂ ପ୍ରଣଯାଦଭିଷ୍ଟବୀମି ॥ ୧ ॥ ସ୍ୱାଜ୍ଞାନ-କଲ୍ପିତ-ଜଗତ୍-ପରମେଶ୍ୱର-ତ୍ୱ-ଜୀବ-ତ୍ୱ-ଭେଦ-କଲୁଷୀ-କୃତ-ଭୂମ-ଭାବା । ସ୍ୱାଭାବିକ-ସ୍ୱ-ମହିମ-ସ୍ଥିତିରସ୍ତ୍ର-ମୋହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍-ତିତିର୍ବିଜଯତେ ଭୁବନୈକ-ଯୋନିଃ ॥ ୨ ॥ ପ୍ରତ୍ୟକ୍-ପ୍ରମାଣକମସତ୍ୟ-ପରାକ୍-ପ୍ରଭେଦଂ ପ୍ରକ୍ଷୀଣ-କାରଣ-ବିକାର-ବିଭାଗମେକମ୍ । ଚୈତନ୍ୟ-ମାତ୍ର-ପରମାର୍ଥ-ନିଜ-ସ୍ୱଭାବଂ ପ୍ରତ୍ୟଞ୍ଚମତ୍ୟୁତମହଂ ପ୍ରଣତୋଃସ୍ମି ନିତ୍ୟମ୍ ॥ ୩ ॥ ଔତ୍ପତ୍ତିକୀ ଶକ୍ତିରଶେଷ-ବସ୍ତୁ-ପ୍ରକାଶନେ କାର୍ଯ-ବଶନ ଯସ୍ୟାଃ । ବିଜ୍ଞାଯତେ ବିଶ୍ର-ବିବର୍ତ-ହେତୋଃ ହର ହର ଶଙ୍କର ଜଯ ଜଯ ଶଙ୍କର

ନମାମି ତାଂ ବାଚମଚିନ୍ୟୁ-ଶକ୍ଦିମ୍ ॥ ୪ ॥ ଆରମ୍ଭାଃ ଫଲିନଃ ପ୍ରସନ୍ନ-ହୁଦଯୋ ଯଣ୍ଟେତ୍ ତିରଣ୍ଟାମପି ନୋ ଚେଦ୍ ବିଶ୍ୱ-ସୃଜୋହ୍ପ୍ୟଲଂ ବିଫଲତାମାଯାନ୍ତ୍ୟୁପାଯୋଦ୍ୟମାଥ । ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର୍ଯମତୋ ନିରଙ୍କୁଶମଭୂଦ୍ ଯସ୍ୟେବ ବିଶ୍ୱ-ପ୍ରଭୋଷ ସୋହ୍ୟେଂ ବିଶ୍ୱ-ହିତେ ରତେ। ବିଜୟତେ ବିଘ୍ନେଶ୍ୱରୋ ବିଶ୍ୱ-କୃତ୍ ॥ ୫ ॥ ବାଗ୍-ବିସ୍ତରା ଯସ୍ୟ ବୃହତ୍-ତରଙ୍ଗାଃ ବେଲା-ତଟଂ ବସ୍ତୁନି ତତ୍ତ୍ୱ-ବୋଧଃ । ରତ୍ନାନି ତର୍କ-ପ୍ରସର-ପ୍ରକାରାଃ ପୁନାତ୍ରସୌ କ୍ୟାସ-ପଯୋନିଧୂର୍ନଃ ॥ ୬ ॥ ବକ୍ତାରମାସାଦ୍ୟ ଯମେବ ନିତ୍ୟା ସରସ୍ୱତୀ ସ୍ୱାର୍ଥ-ସମନ୍ୱିତା ୪୪ସୀତ୍ । ନିରସ୍ତ-ଦୁସ୍ତର୍କ-କଲଙ୍କ-ପଙ୍କା ନମାମି ତଂ ଶଙ୍କରମର୍ଚିତାଙ୍କ୍ଜିମ୍ ॥ ୭ ॥ ଯଦୀଯ-ସମ୍ପର୍କମବାପ୍ୟ କେବଲଂ ବଯଂ କୂତାର୍ଥା ନିରବଦ୍ୟ-କୀର୍ତ୍ତଯଃ ଜଗସ୍ଥ ତେ ତାରିତ-ଶିଷ୍ୟ-ପଙ୍କୃଯୋ ଜଯନ୍ତି ଦେବେଶ୍ୱର-ପାଦ-ରେଣବଃ || ୮ || ଗୁରୁ-ଚରଣ-ସରୋଜ-ସନ୍ନିଧାନାଦ୍ ଅପି ବଯମସ୍ୟ ଗୁଣୈକ-ଲେଶ-ଭାଜଃ ଅପି ମହତି ଜଲାର୍ଣବେ ନିମଗ୍ନାଃ ସଲିଲମୁପାଦଦତେ ମିତଂ ହି ମୀନାଃ ॥ ୯ ॥ ଶକ୍ତୋ ଗୁରୋଣ୍ଟରଣଯୋର୍ନିକଟେ ନିବାସାତ୍ ନାରାଯଣ-ସ୍ମରଣତଣ୍ଟ ନିରନ୍ତରାଯମ୍ । ଶାରୀରକାର୍ଥ-ବିଷଯାବଗତି-ପୃଧାନଂ ସଙ୍କେକ୍ଷପତଃ ପ୍ରକରଣଂ କରବାଣି ହୃଷ୍ୟନ୍ ॥ ୧୦ ॥

ଗ୍ରନ୍ଥପୂର୍ତ୍ତୌ ଚତୁର୍ଥେହ୍ୟାଯେ

ବିଦ୍ୟା-ବିଗ୍ରହମଗ୍ରହେଣ ପିହିତଂ ପ୍ରତ୍ୟଞ୍ଚମୁଚ୍ଟୈସ୍ତରାମ୍

ଉତ୍କଷ୍ୟୋତ୍ତମ-ପୂରୁଷଂ ମୁନି-ଧୂଯା ମୁଞ୍ଜାଦିଷୀକାମିକ । କୋଶାତ୍ କାରଣ-କାର୍ଯ-ରୂପ-ବିକୃତାତ୍ ପଶ୍ୟାମି ନିଃସଂଶଯଂ କ୍ୱାସୀଦସ୍ଥି ଭବିଷ୍ୟତି କ୍ୱ ନୁ ଗତଃ ସଂସାର-ଦୁଃଖୋଦଧିଃ ॥ ୫୩ ॥ ପଶ୍ୟାମି ଚିତ୍ରମିକ ସର୍ବମିଦଂ ଦ୍ୱିତୀଯଂ ତିଷ୍ଠାମି ନିଷ୍କଲ-ଚିଦେକ-କପୁଷ୍ୟନନ୍ତେ । ଆତ୍ମାନମଦ୍ୱଯ-ମନନ୍ତ-ସୁଖୈକ-ରୂପଂ ପଶ୍ୟାମି ଦଗ୍ନ-ରଶନାମିକ ଚ ପ୍ରପଞ୍ଚମ୍ ॥ ୫୪ ॥ ଅତ୍ୱୈତମପ୍ୟନୁଭବାମି କର-ସ୍ଥ-ବିଲ୍ଡ-ତୁଲ୍ୟଂ ଶରୀରମହି-ନିର୍ଲ୍ୟମ୍ନୀ-ବଦୀକ୍ଷେ | ଏବଂ ଚ ଜୀବନମିବ ପ୍ରିଭାସମାନଂ ନିଶ୍ଗେଯସୋଃଧିଗମନଂ ଚ ମମ ପ୍ରସିଦ୍ଧମ୍ ॥ ୫୫ ॥ ଅପ୍ରୈତ-ବାଧକ-ମଭୂନ୍ମମ ଯଦ୍-ଦ୍ୱିତୀଯ-ମତ୍ରୈତମସ୍ୟ ବତ ବାଧକମେକ ଜାତମ୍ । ମୋହାଦ୍ ଦ୍ୱିତୀଯମପବାଧକମସ୍ୟ, ବିଦ୍ୟା-ସାମର୍ଥ୍ୟତୋ ଦ୍ୱଯ-ନିବର୍ତ୍ତଣମଦ୍ୱିତୀଯମ୍ ॥ ୫୬ ॥ ଆଣ୍ଟର୍ଯମଦ୍ୟ ମମ ଭାତି କଥଂ ଦ୍ୱିତୀଯଂ ନିତ୍ୟେ ନିରସ୍ତ-ନିଖିଲାଶିବ-ଚିତ୍-ପ୍ରକାଶେ । ଆସୀତ୍ ପୁରେତି, କିମିମାଃ ଶ୍ରୁତଯୋ ନ ପୂର୍ବଂ ଯେନ ଦ୍ୱିତୀଯମଭବତ୍ ତିମିର-ପ୍ରସ୍ତମ୍ ॥ ୫୭ ॥ ତୃତ୍-ପାଦ-ପଙ୍କଜ-ସମାଶ୍ୱଯଣଂ ବିନା ମେ ସନୃପ୍ୟସନ୍ତିକ ପରଃ ପୁରୁଷଃ ପୁରା ହେସୀତ୍ । ତ୍ୱତ୍-ପାଦ-ପଦ୍ମ-ଯୁଗଲାଶ୍ରଯଣାଦିଦାନୀଂ ନାସୀନ୍ନ ଚାସ୍ତି ନ ଭବିଷ୍ୟତି ଭେଦ-ବୁଦ୍ଧିଃ ॥ ୫୮ ॥ ଯସ୍ମାତ୍ କୃପା-ପର-ବଶୋ ମମ ଦୁଶ୍ଲିକିତ୍ସଂ ସଂସାର-ରୋଗମପନେତୁମସି ପ୍ରବୃତ୍ତଃ । ତ୍ୱତ୍-ପାଦ-ପଙ୍କଜ-ରଜଃ ଶିରସା ଦଧାନଃ ତ୍ୱାମା-ଶରୀର-ପତନାଦହମପ୍ୟୁପାସେ ॥ ୫୯ ॥

ହର ହର ଶଙ୍କର ଜଯ ଜଯ ଶଙ୍କର

ଶ୍ରୀ-ଦେବେଶ୍ୱର-ପାଦ-ପଙ୍କଜ-ରଜଃ-ସମ୍ପର୍କ-ପୂତାଶଯଃ ସର୍ବଜ୍ଞାତ୍ମ-ଗିରାଃଙ୍କିତୋ ମୁନି-ବରଃ ସଙ୍କେକ୍ଷପ-ଶାରୀରକମ୍ । ଚକ୍ରେ ସଜ୍ଜନ-ବୁଦ୍ଧି-ବର୍ଧନମିଦଂ ରାଜନ୍ୟ-ବଂଶ୍ୟେ ନୃପେ ଶ୍ରୀ-ମତ୍ୟକ୍ଷତ-ଶାସନେ ମନୁ-କୁଲାଦିତ୍ୟେ ଭୁବଂ ଶାସତି ॥ ୬୨ ॥ ଭୁଜଙ୍ଗମାଙ୍ଗ-ଶାଯିନେ ବିହଙ୍ଗମାଙ୍ଗ-ଗାମିନେ । ତୁରଙ୍ଗମାଙ୍ଗ-ଭେଦିନେ ନମୋ ରଥାଙ୍ଗ-ଧାରିଣେ ॥ ୬୩ ॥

